

94730

UPUTSTVO

**o organizaciji i zadacima komisija za
odgojna pitanja pri odborima AFŽ**

1950

IZDANJE CENTRALNOG ODBORA AFŽ
JUGOSLAVIJE

94730

S A D R Ž A J:

1. Uputstvo o organizaciji i zadacima komisija za odgojna pitanja pri odborima AFŽ.
2. Rezolucija proširenog Četvrtog plenuma Centralnog odbora AFŽ Jugoslavije o zadacima AFŽ u socijalističkom odgoju mladog naraštaja.

05925 / 1950

Grafičko poduzeće »Vuk Karadžić«
Pogon »Slobodan Jović« — Beograd

U P U T S T V O

o organizaciji i zadacima komisija za odgojna pitanja pri odborima AFŽ

Treći plenum Centralnog komiteta Komunističke partije Jugoslavije utvrdio je da su u dosadašnjem radu na pitanjima školstva postignuti vidni uspjesi, ali pored tih nepobitnih uspjeha ipak se nisu postigli željeni rezultati. Kao jedan između uzroka Plenum je ukazao i na to, što u odgojnom djelovanju nije postojalo jedinstvo i čvrsta povezanost svih odgojnih činilaca: obitelji, odgojnih ustanova i masovnih organizacija, »jer vaspitanje može biti pravilno u celini samo kao plod napora svih vaspitnih faktora: Partije, svih masovnih organizacija i škole, prosvetnih ustanova i samih roditelja«.

Treći plenum CK KPJ je istakao ulogu i zadatke masovnih organizacija u pomoći ško-

li, organiziranju, predškolskog i vanškolskog odgoja, a posebno u pomoći obitelji u odgoju djece i ukazao da Narodna omladina i AFŽ treba da imaju više inicijative u organiziranju i rukovođenju predškolskim i vanškolskim odgojem, a Narodna vlast da osigura potrebna materijalna sredstva i kadrove.

Četvrti plenum CO AFŽ razmatrajući ova pitanja utvrdio je da su organizacije AFŽ također u svom dosadašnjem radu na odgoju predškolske djece, a naročito u brizi za djecu zaposlenih majki, postigle izvjesne uspjehe, ukazao na nedostatke, pored ostalih, na nadovoljno izražen odgojni momenat u tom radu.

Zbog toga je Četvrti plenum CO AFŽ razrađujući ove zadatke ukazao organizacijama AFŽ da taj rad mora i treba ubuduće biti sistematskiji i organiziraniji — u smislu stvarne i mnogo veće pomoći u organiziranju predškolskog i vanškolskog odgoja, u pomoći školi, obitelji, Narodnoj vlasti. A zbog potrebe takvog rada u dogovoru sa CO NFJ i CK NOJ organizacija AFŽ preuzima direktno rukovođenje podmlatkom, što znači odgojem djece od šest do devet godina.

Za pravilno i što uspješnije izvršivanje ovih zadataka, Plenum je preporučio organizacijama AFŽ uvođenje izvjesnih organizacionih mjera. Tako će se od Centralnog odbora do kotarskog odnosno gradskog, rajonskog odbora unutar sekcije »Majka i dijete«, obrazovati komisije za odgojna pitanja, koje će proučavati ova pitanja, pomoći odborima AFŽ u organiziranju i provođenju u život raznih mjera o pitanju odgoja djece. U oblasnim odborima ove komisije imat će zadatak više instruktorski u smislu stalne pomoći kotarskim odnosno gradskim odborima u provođenju u život ovih zadataka.

Pri osnovnim organizacijama odnosno seoskim odborima osnovat će se komisije za odgojna pitanja kao pomoćno tijelo AFŽ u rješavanju ovog zadatka. U komisije za odgojna pitanja odbori AFŽ okupit će širi krug ljudi, one drugove i drugarice koji se bave pitanjima predškolskog i vanškolskog odgoja, žene aktivistkinje koje imaju volje i smisla za taj rad, prosvjetne, zdravstvene radnike, predstavnike omladine i dr. Preporučuje se da rukovodilac odnosno sekretar komisije za odgojna pitanja u sekciji »Majka i dijete«

pri kotarskom odnosno gradskom odboru bude profesionalka.

Komisijom za odgojna pitanja u osnovnoj organizaciji odnosno seoskom odboru rukovodi članica odbora, a za ostale članove uzet će se žene koje imaju volje za taj rad, član aktiva omladine, prosvjetni i zdravstveni radnici i dr. U selima nastojati da saradnja i veza sa školom odnosno učiteljem, bude što bolja i čvršća.

Izbor komisije u osnovnoj organizaciji AFŽ odnosno seoskom odboru

Da bi se ovom pitanju dao što veći značaj i uopće ozbiljnije prilazilo ovom zadatku preporučuje se da se vrše izbori komisije za odgojna pitanja na masovnom sastanku. Već samim tim što ovakva pitanja iznosimo na diskusiju postizemo i omogućavamo mnogo veće angažiranje i inicijativu masa za izvršenje ovih zadataka, a s druge strane, ljudi kojima povjeravamo rad sa djecom uzet će na sebe veću odgovornost.

Na ovom masovnom sastanku kojeg sazivamo u saradnji sa omladinom, NF — jedna od članica odbora AFŽ treba da objasni zna-

čaj i potrebu rada na okupljanju i odgoju djece, iznese potrebu stalnog i organiziranog rada, saradnju svih činilaca u odgoju, a posebno zadatke koje u tome imaju organizacije AFŽ. Na istoj konferenciji bi se izvršio izbor odgojne komisije.

Napominjemo da u sastav ove komisije ne treba uzimati samo žene, nego se orijentirati i na druge — zdravstvene i prosvjetne radnike, aktiviste Crvenog križa, omladine i dr.

Broj članova komisije uzimati prema potrebi uopće, a posebno terena. Komisijom rukovodi članica osnovne organizacije AFŽ odnosno seoskog odbora.

Zadaci komisije

Zadaci komisije za odgojna pitanja su slijedeći:

1. da organizira odgojni rad i rukovodi Podmlatkom u saradnji s aktivom Narodne omladine, školom i Narodnom vlasti i u tu svrhu da organizira igrališta i dječje sobe;

2. da prema potrebama svoga terena u saradnji sa Narodnom vlasti, školom, Omladinom organizira pomoć roditeljima u odgoju

predškolske djece, da radi na okupljanju djece na igralištima i dječjim sobama i pronalazi oblike rada prema prilikama na terenu za unapređenje odgoja predškolske djece (eventualno organizira posebna igrališta, sobe i sl. za tu djecu);

3. da pretresa pitanja saradnje sa školom i nalazi oblike i načine koji će najbolje odgovarati prilikama na terenu da se unaprijedi učenje djece i saradnja roditelja sa školom;

4. da podiže i razvija interes roditelja za pitanja odgoja djece i da ih aktivizira na tom radu. U tu svrhu da organizira uz pomoć prosvjetnih radnika savjetovanja aktivista i roditelja, predavanja, seminare, pomaže osnivanje pedagoških savjetovališta;

5. da najuže sarađuje s aktivima za turdne žene, porodilje, dojenčad i djecu do tri godine;

6. da organizira saradnju i pomoć dječjim i omladinskim ustanovama na svom terenu;

7. da pomaže rad pionirske organizacije;

8. da organizira pravilnu i čvrstu saradnju sa svim masovnim organizacijama: Narodnom vlasti, prosvjetnim radnicima, Narodnom omladinom, Sindikatom i NF;

9. da organizira pomoć i saradnju prosvjetnih radnika sa terena svoje osnovne organizacije, kao i pomoć i saradnju roditelja djece;

10. da putem seminara osposobi kadrove rukovodilaca aktiva žena za odgojni rad i da im daje punu i stalnu pomoć u radu;

11. da daje inicijativu i prijedloge kako bi osigurali materijalnu osnovu za rad, a to znači urediti igrališta i sobe prema prilikama i mogućnostima i nabaviti sve što je najpotrebnije za rad s djecom (igračke, knjige i ostalo).

Ovi zadaci pokazuju da članovi komisije treba temeljito da poznaju svoj teren, da ustanove koja pitanja treba najhitnije riješiti, pa da od njih počnu i postepeno proširuju svoj rad uz široku aktivizaciju članova NF, AFŽ, NO, prosvjetnih radnika koji bi im u tom smislu bilo u čemu pomogli.

Koji su neposredni zadaci komisija i u čemu se sastoji pripremni rad:

a) prije svega sazvati sastanak roditelja — majki, i na tom sastanku dogovoriti se o svim ovim pitanjima;

b) ustanoviti oblik i način okupljanja (svaki dan, jedamput, dvaput ili triput ne-

djeljno) na igralištu ili odrediti neko mjesto u dvorištu ili sobi. Radi toga komisija će obići teren i pronaći mjesto za rad s djecom odmah, a isto tako i mjesto za organiziranje stalnih igrališta ili soba. Zatim će se urediti mjesto okupljanja djece, odrediti vrijeme početka i trajanja rada. Sadržaj i dužina rada će zavisiti od mogućnosti, koje smo za to stvorili, tako da ćemo često početi od šetnje sa djecom u obližnji park, šumu i t. d.

Kada tražimo mjesto za stalno igralište moramo voditi računa o tome da li mjesto odgovara higijenskim zahtjevima i da li je pogodno za rad s djecom. O tim uvjetima i načinu organiziranja igrališta komisija će naći materijal u listu »Majka i dijete« od 1948 godine, i u prilogu »Žena danas« dvo-broj veljača-ožujak 1950 godine.

Kada je nađeno odgovarajuće mjesto, treba obavijestiti Povjereništvo narodnog zdravlja da utvrdi odgovara li ono svojoj namjeni, jer sva igrališta treba da su odobrena od sanitarne službe.

Naglasili smo da se u provođenju zadatka komisija oslanja na aktive žena koji rukovode radom sa djecom, odnosno vode brigu oko igrališta, sobe i dr.

Komisija će odmah napraviti pregled — tabelu drugarica koje rade u pojedinim aktivima, vrijeme rada i gdje rade i s kojom djecom. Dobro je da se ovo istakne na javnom mjestu da mogu i roditelji znati kuda da pošalju djecu i kada.

Žene u aktivima za rad s djecom treba stalno pomagati, a prije početka njihova rada treba s njima održati seminar, proučiti materijal i uputiti ih u organizaciju, način i sadržaj rada. U tome zatražiti pomoć od prosvjetnih organa, Narodne vlasti i od prosvjetnih radnika sa terena osnovne organizacije.

c) Za odgojni rad s djecom treba pripremiti igračke i razni drugi materijal za dječje igre i zanimanje. Važno je dok nije gotovo igralište i uređena soba u prostorijama naše osnovne organizacije da smjestimo jedan ormar ili sanduk u kome ćemo čuvati igračke i ostali materijal.

d) Pristupiti uređenju igrališta i soba, pravljenju pješčanika, ljuljački i drugih sprava. U radu oko igrališta treba angažirati razne ljude, na primjer stolare, bravare, neke inženjere ili tehničare u gradu, a naročito

roditelje djece, da bi se što prije nabavio potreban namještaj i sprave i da bi igralište bilo što bolje uređeno.

Kada je igralište završeno i odobreno od sanitarnih inspekcija, treba ga registrirati u narodnom odboru — prosvjetnom povjereništvu. Time namećemo i obezbjeđujemo prosvjetnim organima stručni uvid, pomoć i kontrolu, pregled igrališta i odgojnog rada uopće.

Dobro je da se uvede u praksu svečano otvaranje igrališta, da se eventualno obilježi nekim veseljem, igrom i kraćim programom.

Komisija provodi zadatke preko niza aktiva

Komisija za odgojna pitanja svoje zadatke na terenu provodi preko niza aktiva žena za odgojni rad. Aktivni su grupe žena koje rade jedan određeni posao, a stvaraju se teritorijalno, — na ulici, zaseoku, bloku kuća, oko igrališta, sobe. Svaki aktiv ima svog rukovodioca.

Uz komisiju osnovat će se onoliki broj aktiva koliko iziskuje stvarna potreba na terenu.

Komisija razrađuje zadatke i dužnosti aktiva, pomaže im u radu, prati njihov rad i objedinjuje ga. U metodu rada uvodi kao stalan oblik rada savjetovanje sa rukovodionicima aktiva, na terenu sela — a radi izmjenе iskustva daje inicijativu kotarskom odboru za organiziranje ovakvih savjetovanja na teritoriju kotara.

Aktivi će u svome radu uglavnom obuhvatiti svu predškolsku djecu i djecu Podmlatka, pomoć školi i dječjim ustanovama. Tu treba paziti da se ne padne u šablon. Aktivni treba da budu elastični po organizacionim oblicima i da imaju najrazličitiju sadržinu rada. Na primjer oni će u Kosmetu raditi na tome da majke izvode djecu na zrak, da razbijaju štetne predrasude, da djeca imaju društvo, da se među njima razvija drugarstvo, dok u drugim krajevima ovo ne mora biti problem, pa će se i aktivni baviti drugim pitanjima. Aktivni treba da budu dosta široki, da imaju stalne članove, čime će se postići njihova čvrstina i stvarna aktivnost, a na taj način i izvjesne specijalizacije.

Nešto o organiziranju odgojnog rada uopće

Prvo što moramo imati pred očima kada pristupamo organizaciji odgojnog rada jeste da rad naših komisija i aktiva obuhvaća djecu iz dva razvojna perioda, i to djecu predškolske dobi i djecu mlađe školske dobi od sedam do devet godina, koja idu u I i II razred. Osim toga naše komisije i aktivisti susretat će se i sa pitanjima djece do tri godine, naročito od dvije do tri godine koja već hodaju i trče za starijom braćom i sestrama, a to znači sa djecom još jednog razvojnog razdoblja kao i sa starijom djecom (djeca koja vlakom putuju u školu).

U svakom od tih razdoblja dijete se jedno od drugoga razlikuje, interesiraju ga druge stvari i ima drukčije potrebe. O tome treba voditi računa i odgojni rad mora odgovarati dobi i snazi djeteta.

Zadatke odgoja određuje opći cilj našeg socijalističkog odgoja: odgojiti od naše djece građane nove socijalističke Jugoslavije koji vole svoju zemlju i poštuju druge narode, novog slobodnog i odanog čovjeka čija su shvaćanja široka i raznovrsna, čovjeka koji će biti moralno i fizički zdrav. Odgojiti

svestrano razvijenog čovjeka, graditelja i branioca socijalizma. Taj cilj se ne ostvaruje odjednom u nekom kraćem razdoblju dječjeg života, nego tokom mnogih godina od rođenja do zrelosti. Ostvaruju ga uz roditelje, društvo i odgojitelji i svi koji rukovode odgojem djece. Šta od toga što predviđa cilj odgoja možemo i moramo ostvariti u pojedinom razdoblju života zavisi od tjelesnog i duševnog razvoja djeteta te dobi.

Iz ovog općeg cilja našim aktivima za rad s Podmlatkom slijedi zadatak organizacije života ove djece — života koji će biti ispunjen raznim radostima, igrama i zanimanjima. U tu svrhu organizirat ćemo igrališta, voditi djecu na izlete, šetnje, kupanje itd. Igra i boravak na čistom zraku djeci te dobi potrebni su da bi mogli pravilno da rastu i da budu zdrava.

Osnivanjem igrališta i soba omogućit ćemo djeci da se igraju sa svojim drugovima, da se međusobno vole i da nauče zajednički savlađivati teškoće i radovati se. Na taj način odgojit ćemo kod te djece drugarstvo i smisao za kolektiv.

Rukovodeći dječjim igrama i zanimanjima upoznat ćemo djecu koja tu dolaze, pru-

žiti im pomoć i pravilno na njih uticati, odgajajući pozitivne i suzbijajući negativne crte karaktera.

Putem stalnog rada sa što više sistema treba provoditi igre i zanimanja s djecom, koja će razvijati kod njih interes, ljubav i pravilan odnos prema učenju, upoznavati ih sa prirodom, radom ljudi i društvenim životom.

Putem igara, pričanja, razgovora, izrađivanjem igračaka, manjih učila, crtanjem, igrama i radovima na pijesku i glini, pjevanjem, sviranjem, priređivanjem priredaba, izleta, šetnji, posjeta i t. d. razvijat ćemo kod djece samostalnost, inicijativu i stvaralaštvo, širiti njihov vidokrug znanja i sticanje takvih predstava o svijetu koji ih okružuje, koje isključuju praznovjerje, predrasude i misticizam, a pridonose odgoju naučnog pogleda na svijet.

Šta je to Podmladak

Podmladak sačinjavaju sva djeca FNRRJ od šest do devet godina, koja još nisu dorasla da mogu biti članovi pionirske — samostalne dječje organizacije, nego im u svim

djelatnostima treba črsto i dobro promišljeno rukovodstvo, odraslih. Podmladak okuplja djecu od šest do sedam godina koja još ne polaze školu i djecu I i II razreda osnovne škole. Njihov život van škole treba da je kao i djece od šest do sedam godina, uglavnom ispunjen igrama i zanimanjima koja odgovaraju djeci te dobi i unose aktivnost, radost u dječji život.

Djeca I i II razreda još ne mogu na sebe uzimati obaveze kao članovi neke organizacije, za njih je dovoljan obavezni školski rad. Ipak u Podmlatku već razvijamo smisao za organizaciju: obilježje, marama, povezivanje sa pionirima.

Koordinacija s Narodnom vlasti i ostalim masovnim organizacijama

U provođenju u život zadataka oko odgoja djece, vrlo je važno da odbori AFŽ ostvare tijesnu i pravilnu koordinaciju rada s Narodnom vlasti i ostalim masovnim organizacijama. Putem saradnje sa Narodnom vlasti (prosvjetna odjeljenja, škole i učitelji) obezbjeđuju se nužna materijalna sredstva, materijal za odgojni rad, pomoć u organizi-

ranju stručnog rada, seminari za aktivistkinje i uopće pomaže stručno u radu, provodi i osigurava pravilan odgojni rad.

Saradnja s Narodnom omladinom: pored toga što ima stalnog člana u komisijama član aktiva Narodne omladine, odnosno štab pionira preuzima rad i povezivanje djece Podmlatka s pionirskom organizacijom u tome što će ovu djecu izvoditi na izlete, na neke stalne proslave i svečanosti pionirske organizacije. Pionirska organizacija aktivno će sarađivati s aktivima AFŽ na igralištima i u dječjim sobama.

Prošireni; Četvrti plenum Centralnog odbora AFŽ Jugoslavije na osnovu referata i svestrane diskusije o zadacima AFŽ u socijalističkom odgoju mladog naraštaja donio je sljedeću:

REZOLUCIJU

Na osnovu odluka Trećeg plenuma CK KPJ o školstvu, Četvrti plenum Centralnog odbora razradio je zadatke za organizacije AFŽ.

U odgajanju mladih generacija naše socijalističke zemlje AFŽ mora djelovati kao masovna ženska organizacija na odgajanju majki kao prvih odgojitelja, na pomoći u obiteljskom odgoju i svojim organizacionim učesćem u odgojnom radu među djecom i omladinom.

Pobjeda u Narodnoj revoluciji, izgradnja socijalizma, pozitivno naslijeđe svih naših

naroda osnova su socijalističkom odgoju naših mladih generacija. Uspjesi u industrijalizaciji naše zemlje, briga za zaštitu majke i djeteta, briga za prosvjetu i kulturu stvaraju nužne materijalne uvjete za sistematski odgojni rad.

Antifašistički front žena u svom dosadašnjem radu na zadacima odgajanja mlade generacije imao je izvjesnih uspjeha. Ali taj rad patio je od nesistematičnosti, od kampanjskog načina rada, od nedovoljne koordinacije s omladinskom organizacijom, prosvjetnim radnicima i drugim masovnim organizacijama. Pitanju odgoja prilazilo se više sa strane zbrinjavanja djece nego sa strane brige za njihovo odgajanje. Često su naše organizacije u svom radu na pomoći dječjim ustanovama uzimale odgovornost za cjelokupan rad ustanove, za materijalno izdržavanje bez dogovora s odgovornim državnim odnosno privrednim organima i drugim masovnim organizacijama. Premalo se organizacija AFŽ koristila velikim mogućnostima koje joj pruža sistem naše socijalističke demokracije da daje inicijativu, vrši kontrolu i obavezuje se na određene zadatke u vezi sa razvijanjem mreže ustanova za zaštitu

majke i djeteta, s tim da materijalno obezbjeđenje, stručne kadrove i odgovornost za stručni rad preuzimaju državni organi. Za poboljšanje rada ovih ustanova nisu organizacije AFŽ dovoljno aktivirale mase žena u grupama narodnih inspektora, komisijama, savjetima i drugim raznim oblicima preko kojih široke narodne mase učestvuju u upravljanju i rješavanju raznih pitanja.

Odluke Trećeg plenuma CK KPJ donesene za daljnje usmjeravanje i poboljšanje rada svih činilaca na odgajanju i obrazovanju mladih generacija u našoj zemlji postavljaju velike zadatke i organizaciji AFŽ, naročito u predškolskom, vanškolskom i porodičnom odgoju. Odgojiti čovjeka širokih shvaćanja, koji voli svoju zemlju, čovjeka smjelog, zdravog i radnog traži zajedničke napore Partije, države, masovnih organizacija i obitelji. U tome AFŽ ima slijedeće zadatke:

1. ODGAJANJE MAJKE KAO PRVOG ODGOJITELJA

Organizacije AFŽ treba da shvate da se uzdizanje majke kao prvog odgojitelja djece

socijalističke zemlje postiže širokim političkim i kulturno-prosvjetnim radom, uvlačenjem žena u aktivnu borbu za socijalističku izgradnju, aktiviranjem žena u cijelom političkom, ekonomskom i kulturnom životu zemlje.

Plenum Centralnog odbora AFŽ postavlja kao neposredne zadatke u ovoj oblasti svim organizacijama da posvete naročitu brigu upornoj i sistematskoj borbi protiv svake vrste zaostalosti, koja je najjača prepreka na putu daljeg razvoja naših žena, a i cijelog naroda. Borba protiv nepismenosti, protiv svakojakih nazadnih shvaćanja, protiv sujevjerja, borba za likvidaciju feredže, treba da postane stalna, sistematska i uporna da bi dovela do konačnih uspjeha.

Organizacija AFŽ treba da, u cilju što šireg podizanja higijenskih uvjeta života, za bolju njegu i ishranu djece organizira razne vrste predavanja, seminara, kurseva o zdravstvenim pitanjima. Isto tako treba da pruži najveću pomoć majci i obitelji uopće u odgajanju djece, upoznavajući ih sa raznim zaštitnim problemima, s organiziranjem diskusije i predavanja o njima, organiziranjem jače veze između obitelji i škole. Naše organizacije

mogu odigrati važnu ulogu u daljem razvijanju savjeta roditelja oko pojedine škole, odnosno druge odgojne ustanove. Povezivanje roditelja sa dječjim ustanovama bilo kojeg tipa treba da ima veliki utjecaj na poboljšanje obiteljskog odgoja. Dalje, treba objašnjavati majkama sve probleme u kojima je djeci potrebno njihovo razumijevanje i pomoć (rad u omladinskoj i pionirskoj organizaciji, odlazak na radne akcije i sl.). Treba upoznati žene sa svim onim što im pruža socijalistička domovina kao ženi-majci i onim čim ih osigurava. (Njezina prava u Ustavu, zakonima, uredbama i t. d.).

2. AFŽ KAO ORGANIZATOR I POMOĆNIK U PREDŠKOLSKOM I VANŠKOLSKOM ODGOJU DJECE

U našem sistemu školstva, obrazovanja i odgoja, predškolski i vanškolski odgoj ima važno mjesto. Treći plenum CK KPJ utvrdio je da je postizanje cjeline predškolskog i školskog, vanškolskog i obiteljskog odgoja moguće samo dobrom koordinacijom rada svih činilaca koji imaju presudan utjecaj na razvitak svijesti i mišljenje omladine: pro-

svjetnih radnika i ustanova, masovnih organizacija, naročito omladinskih i ženskih organizacija i obitelji. Ova koordinacija treba da se osjeti ne samo u organizacionim mjerama nego i u sadržaju, naročito prilagođenom uzrastu djece. Koordinacija rada nikako ne znači ujednačavanje u sadržini i oblicima. Odgojni rad van škole i sa predškolskom djecom treba razvijati u cilju »da on s jedne strane daje djeci i omladini one elemente vaspitanja koje škola uopšte, a pogotovo sada, ne može da im u punoj mjeri da (sport, zabava, kolektivnost, svestrano razvijanje individualnih osobina i sklonosti i etičkih vrlina), a s druge strane ih neposrednije povezuje sa društvenom stvarnošću i političkom aktivnošću i problemima zemlje« — (Iz referata druga Dilasa na Trećem plenumu CK KPJ).

a) Organizacija AFŽ uzima direktnu odgovornost za rukovođenje aktivima za rad sa predškolskom djecom i Podmlatkom od šest do devet godina. U tu svrhu Plenum zaključuje da naše organizacije priđu sistematskom radu preko kurseva, seminara, diskusija, podizanju i osposobljavanju kadrova iz redova naših aktivistkinja za rad sa djecom. Tom zadatku moguće je odgovoriti samo u najtješ-

njoj saradnji sa omladinskom i pionirskom organizacijom, kao i uz punu pomoć i saradnju sa prosvjetnim radnicima i roditeljima djece. Za sistematski odgojni rad s djecom u dogovoru sa organima vlasti stvoriti minimalnu materijalnu osnovu, kao što su igrališta, dječje sobe, kutiće i slično. Kotarski odbor, odnosno Gradski odbor AFŽ odgovoran je za pružanje sistematske pomoći osnovnim organizacijama AFŽ na razvijanju svog rada sa djecom. U gradovima i industrijskim mjestima, u seljačkim radnim zadrugama treba najhitnije provesti stalnu i organiziranu pomoć za zbrinjavanje djece radnih majki za vrijeme njihova rada.

Naše organizacije treba da ukažu ubuduće veću pomoć u radu omladini i pionirskoj organizaciji.

b) Briga za materijalni i zdravstveni položaj omladine vanredno je važan zadatak naše organizacije. Zdravstveno prosvjeđivanje majki u saradnji sa zdravstvenim organima i Crvenim križom treba da pridonese daljem smanjenju oboljenja i smrtnosti djece. Isto tako treba organizirano i u dogovoru sa Crvenim križom preuzimati odgovor-

host za održavanje higijene kod djece u kući i u odgojnim ustanovama, naročito u onim ustanovama koje oskudijevaju u kadrovima. Za poboljšanje zdravstvenog stanja djece i omladine od ogromnog su značaja naponi naše države da preko školskih kuhinja, dječjih restorana, podjelom hrane iz MDF, pojačaju ishranu djece. U ovom zadatku naše organizacije treba da se angažiraju u najvećoj mjeri, koristeći se već dosada stečenim iskustvima.

c) Briga za dječje ustanove treba da se dalje razvija u borbi za osposobljavanje ovih ustanova za svoju namjenu. Organizacije AFŽ više nego dosada moraju se angažirati u grupama narodnih inspektora, da u te grupe daju najbolje drugarice i pojačaju njihovu odgovornost za rad u grupama i pred osnovnom organizacijom. Preuzimanjem određenih poslova oko ustanove treba da bude u dogovoru sa rukovodstvom ustanove, na primjer organiziranje ekonomije za pomoć ishrane, pomoć u odgajanju sa preuzimanjem određenih dežurstava oko ručka, večere, šetnje i slično, kada u ustanovi nedostaje potrebnog osoblja i t. d. Kotarski odbori, odnosno sve

organizacije AFŽ, moraju imati točnu evidenciju i uvid u rad cjelokupne mreže dječjih ustanova na svom terenu i povremeno pretresati pitanje pomoći istima. Treba oživjeti patronate naših organizacija nad pojedinim dječjim ustanovama, lične patronate, aktive za pomoć ustanovama i t. d.

d) Briga za djecu pod starateljstvom ostaje stalni zadatak naše organizacije, aktivnim učešćem u starateljskim savjetima treba učiniti da ta pomoć bude stalna i svestrana. Primjenjivati i dalje razvijati stečena iskustva u radu o brizi oko ove djece kao što su savjetovanja sa staraocima, posjetiteljke, obilasci i slično.

3. ORGANIZACIJE AFŽ MORAJU VIŠE NEGO DOSADA BITI SVIJESNE SVOG DRUŠTVENOG ZADATKA U SISTEMU SOCIJALISTIČKE DEMOKRACIJE

Naše uređenje pruža ogromne mogućnosti za direktno učešće radnih ljudi, kako pojedina naca tako i članova masovnih organizacija

u radu Narodne vlasti. Organizacije AFŽ na pitanjima od neposrednog interesa za žene, na pitanjima zaštite majke i djeteta, na problemima oko predškolskog i školskog odgoja djece treba da razviju što veće učešće žena u radu organa vlasti. Učešće AFŽ u komisijama, savjetima za zaštitu majke i djeteta, u savjetima pri planskim komisijama, u grupama narodnih inspektora i drugim, ne treba shvatiti kao formalnost ili lično zaduženje jedne drugarice nego ovaj rad treba da bude naš važan doprinos na daljem razvijanju zaštite majke i djeteta, na osposobljavanju mreže ustanova za majku i dijete i t. d. Naše organizacije treba da daju inicijativu za podizanje najraznovrsnijih ustanova za pomoć radnoj ženi, kako bi svoje slobodno vrijeme mogla korisnije posvetiti svome djetetu i sebi (predionice, krpionice, šivaonice, menze, razni servisi za pomoć u kućanstvu, razvijanje mreže prodavaonica za majke i djecu, davanje inicijative za proizvodnju raznih predmeta, u komunalnim, lokalnim i drugim poduzećima i sl.). Isto tako organizacije AFŽ treba da pomognu SRZ pri organiziranju i stvaranju dječjih ustanova, a na-

ročito pri organiziranju sezonskih jaslica i vrtića.

Organizacije AFŽ u najtješnjoj saradnji s ostalim masovnim organizacijama, s organima Narodne vlasti, pod rukovodstvom naše Partije, mogu i moraju odgovoriti svom velikom društvenom zadatku — brizi za odgajanje djece i omladine naše socijalističke domovine.

DS

0 94 730

095005925

NR0014 IN 12/09/21 E 10 00 00 00

COBISS 2

ISPRAVKA

Na strani 8 početak prvoga pasusa
treba da glasi:

1. da organizira odgojni rad sa pred-
školskom djecom i rukovodi Podmlatkom...

